

แนวคิดเรื่องกรรมตามแนวพุทธศาสนาในนวนิยายของทมยันตี

อริตา รัตนพัลลภ

7710009825

22 ก.ค. 2547

180146

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2547

ISBN 974-383-524-5

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์
ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ อธิตา รัตนพลลภ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญแข วัจนสุนทร)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์บุญร่วม ทิพพศรี)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญแข วัจนสุนทร)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์บุญร่วม ทิพพศรี)

..... กรรมการ

(ดร. จิตตภา สารพัฒน์นิกร ไขปัญญา)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วณิ ฐาปนวงศ์ตานติ)

..... กรรมการ

(ดร. สมโภชน์ อเนกสุข)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 12 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2547

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนและส่งเสริมวิทยานิพนธ์
ระดับบัณฑิตศึกษา จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคต้น ปีการศึกษา 2545

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับความร่วมมือช่วยเหลือและความอนุเคราะห์จากผู้มีอุปการะคุณหลายท่าน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ในความกรุณาอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข วัฒนสุนทร ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์บุญร่วม ทิพพศรี กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จ ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้า และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.จิตตภา สารพัฒน์ก ไชยปัญญา, รองศาสตราจารย์วาณี ฐาปนวงศ์สานติ, ดร.สมโภชน์ อเนกสุข ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์

ขอบคุณครอบครัวรัตนพัลลภ ที่คอยเป็นกำลังใจให้เสมอมาและขอขอบคุณมิตรสหายทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือระหว่างการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

อริตา รัตนพัลลภ

43911880 : สาขาวิชา : ภาษาไทย ; ศศ.ม.(ภาษาไทย)

คำสำคัญ : กรรมตามแนวพุทธศาสนา / นวนิยายของทมยันตี

อริตา รัตนพลลภ : แนวคิดเรื่องกรรมตามแนวพุทธศาสนาในนวนิยายของทมยันตี

(BUDDHIST CONCEPT OF KARMA IN THOMMAYANTI'S NOVELS)

อาจารย์ที่ปรึกษา : เพ็ญแข วัจนสุนทร, Ph.D. (Honorary : Literature), บุญร่วม ทิพพศรี, M.Ed.

76 หน้า. ISBN 974-383-524-5

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาและวิเคราะห์นวนิยาย 5 เรื่องของทมยันตีที่สะท้อนแนวคิดเรื่องกรรมตามแนวพุทธศาสนาในแง่วรรณคดีวิจารณ์

ผลจากการศึกษาสรุปได้ว่า ทมยันตีได้นำแนวคิดเรื่องกรรมตามแนวพุทธศาสนาอันได้แก่กรรมคือการกระทำที่ประกอบด้วยเจตนา ถ้ากระทำดีย่อมได้รับผลดีตอบแทน ถ้ากระทำชั่วย่อมได้รับผลชั่วตอบแทน กิเลสตัณหาก่อให้เกิดกรรม กรรมก่อให้เกิดวิบากตามมาเป็นลูกโซ่จนกว่าจะเข้าถึงนิพพานโดยการปฏิบัติตามมรรคมีองค์ 8 มาใช้ในการสร้างแนวคิดหลักของเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร และบทสนทนา โดยใช้กลวิธีการแต่งคือ การเปิดเรื่อง การผูกปม การทวนเรื่อง จุดสุดยอด การคลายปมและการปิดเรื่อง ซึ่งทมยันตีสามารถทำได้เป็นอย่างดี และนอกจากจะเป็นการพัฒนาศาสตร์ทางวรรณกรรมให้กว้างขวางยิ่งขึ้นโดยการนำแนวคิดทางพุทธศาสนามาสอดแทรกในนวนิยายแล้ว ยังให้คุณค่าทางศีลธรรมคือกล่อมเกล้าจิตใจผู้อ่านให้กระทำดีละเว้นจากการกระทำชั่วอีกด้วย

43911880 : MAJOR : THAI LANGUAGE : M.A. (THAI)

KEYWORDS : BUDDHIST CONCEPT OF KARMA / THOMMAYANTI' S NOVELS

ATITA RATANAPANLOP : BUDDHIST CONCEPT OF KARMA IN
THOMMAYANTI' S NOVELS. THESIS ADVISORS : PENKAE VAJANASOONTORN, Ph.D
(HONORARY : LITERATURE), BOONRUAM TIPPHASRI. M.Ed. 76 P. ISBN 974-383-524-5

The purpose of this research was to study and to analyze critically five
Thommayanti 's novels reflecting Buddhist concept of Karma.

The result of the study showed that Thommayanti had applied Buddhist Karma concept into her
novels' and presented it through plot, characters and dialogue. This Buddhist Karma concept inferred the belief that
Karma was the action activated from intention, the belief that good performing would result good effect, in contrast,
evil performing would result bad effect, the belief that Karma was the effect of lust, the belief that Karma started
chain-effect unless the people followed the eight noble truths of the Lord Buddha to reach nirvana.

Her strategies were opening, creating complication, delaying, climaxing, denouncing and closing,
respectively. Her novels, not only, extended the development of literature by presenting the Buddhist concept but
also morally nurtured the readers.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความหมายของกรรม.....	8
องค์ประกอบของกรรม.....	8
กรรมในพระไตรปิฎก.....	9
กรรมในอรรถกถา.....	11
เหตุเกิดของกรรม.....	16
การให้ผลของกรรม.....	18
การสิ้นกรรม.....	21
มรรคมืองค์ 8.....	22
ปฏิจจนุปบาท.....	26
วิญญะ 3.....	30

บทที่	หน้า
ไตรลักษณ์.....	31
แนวคิดเรื่องกรรมในศาสนาคริสต์ ฮินดู และเซน.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
3 แนวคิดและการนำเสนอแนวคิดเรื่องกรรม.....	36
การสร้างแนวคิดหลักของเรื่อง.....	36
การสร้างโครงเรื่อง.....	41
การสร้างตัวละคร.....	46
การสร้างบทสนทนา.....	59
4 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	66
สรุปผลการวิจัย.....	66
อภิปรายผล.....	67
ข้อเสนอแนะ.....	69
บรรณานุกรม.....	70
ภาคผนวก.....	73
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	76